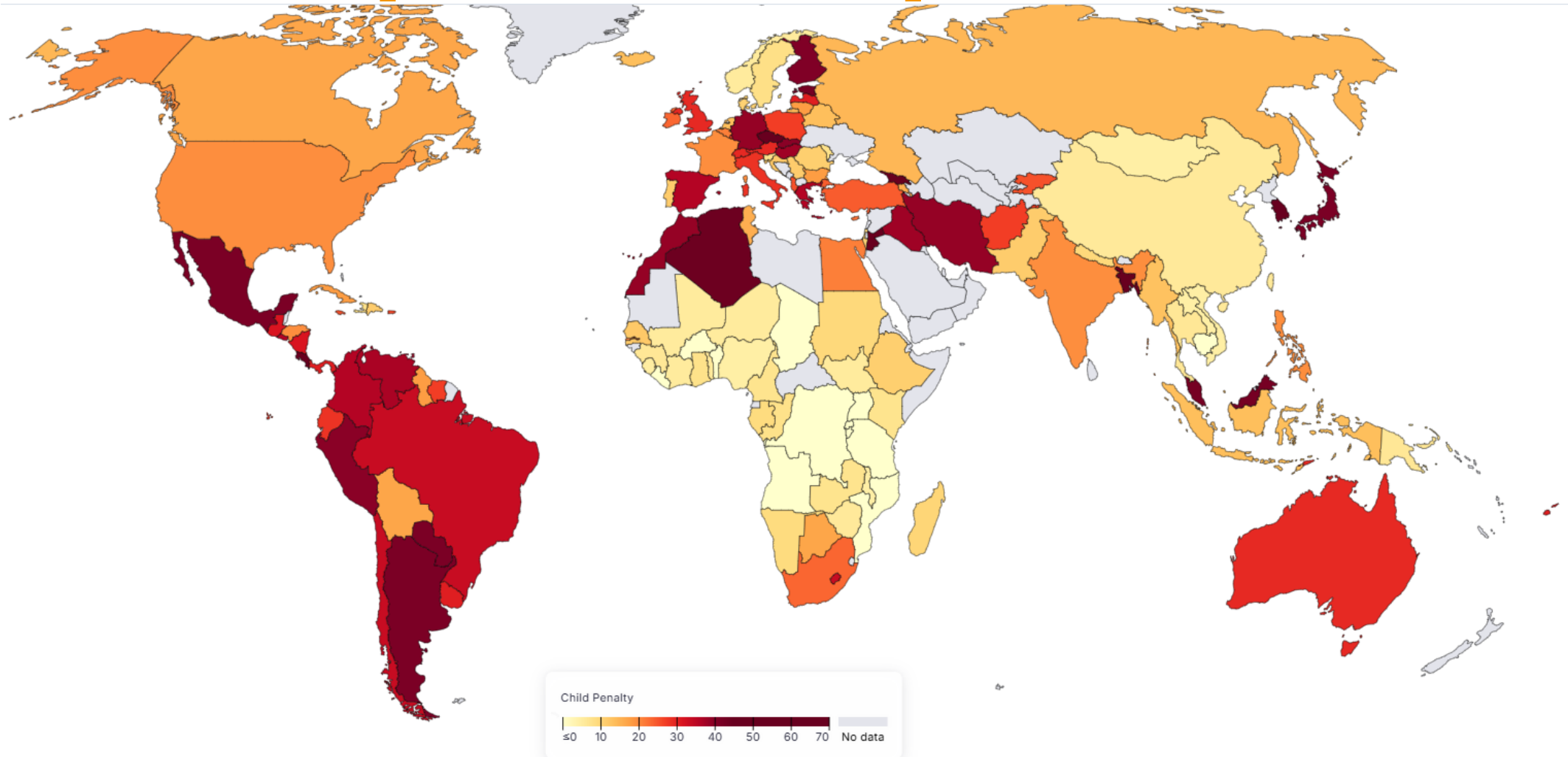

Ekonomické aspekty nízkého pracovního zapojení žen s malými dětmi

Klára Kalíšková
CERGE-EI, FIS VŠE

Propad v zaměstnanosti žen v prvních 10 letech po narození prvního dítěte

Kleven a kol. (2024). Kartogram zobrazující velikost dopadu mateřství na zaměstnanost žen pro 134 zemí světa (tmavší barva odpovídá většímu poklesu zaměstnanosti žen v důsledku mateřství).

Chtějí matky malých dětí pracovat?

- Šetření MUMDOO 2024
- Ženy s dětmi ve věku 0-4 roky
- Pouze 7% si nepřeje pracovat

- Zdroj: MUMDOO report z roku 2024 s názvem Flexibilní práce. Dostupné online zde: <https://www.mumdoo.cz/report-flexibilni-prace>

Grafika 6: Preference v rámci nastavení práce
*Představte si nyní, že byste si ve své aktuální situaci mohl/a vybrat úplně podle sebe.
Co si zvolíte?*

Tato studie

- Většina českých matek s dětmi do 4 let by chtěla pracovat více hodin, než skutečně pracuje.
- Pravděpodobní bariéry většího zapojení:
 - Nedostatek dostupné péče o děti
 - Nedostatek flexibilních možností pracovního zapojení
 - Sociální norma
- Co by se stalo, kdyby se ženy mohly zapojit na trhu práce podle svých preferencí?
- Cíl studie: Vyčíslit **potenciální zvýšení příjmů veřejných rozpočtů** v případě, že by matky začaly pracovat podle svých preferencí.

Data

- Šetření mezi primárními pečujícími dětmi do 4 let věku MUMDOO
 - On-line dotazník vyplněn více než 10 000 respondenty
 - Ověření na základě reprezentativního vzorku populace (Behavio)
 - Preferovaný vs. skutečný úvazek matek s dětmi do 4 let
 - Charakteristiky (věk, vzdělání, okres, velikost obce bydliště, věk nejmladšího dítěte)
- Šetření Životní podmínky (SILC), ČSÚ
 - Reprezentativní vzorek - přepočet na celou populaci

Metoda

- Odhad možného navýšení participace jako **rozdíl mezi preferovaným a skutečným úvazkem** v datech MUMDOO.
- Propojení s daty SILC – reprezentativní vzorek populace.
 - Propojení obou datových zdrojů na základě demografických charakteristik.
- U **nepracujících** žen je třeba předpokládat **hodinovou mzdu a typ smlouvy**.
 - Imputace hodinových mezd na základě charakteristik pomocí Heckmanova dvoustupňového modelu.
 - Práce na DPP do 10 000 Kč měsíčně, práce v zaměstnaneckém poměru na pracovní smlouvu pro vyšší výdělky.

Metoda

- U **pracujících** žen se mění jen počet odpracovaných hodin.
 - Hodinová mzda i typ smlouvy (případně OSVČ) odpovídá aktuální situaci.
 - Hodinová mzda je přenásobena preferovaným počtem hodin pro výpočet měsíčních výdělků.
- Mikrosimulace navýšení daňových odvodů pomocí modelu TAXBEN.
 - Daň z příjmu, odvody na sociální a zdravotní pojištění zaměstnance, zaměstnavatele i OSVČ.
 - Změny v daňové povinnosti i u ostatních členů domácnosti (např. ztráta nároku na daňovou slevu na manželku s nízkými příjmy).

Výsledky: Ženy s dětmi 0-4

- 93 % žen by chtělo pracovat
- 52 % žen pracuje
- Nepracující ženy:
 - Velikost populace: 210 000
 - Průměrný preferovaný úvazek: 12 hodin týdně.
 - Imputované mzdy se pohybují od 130 do 340 Kč/hod, průměr je 215 Kč/hod.
 - Průměrná imputovaná mzda: 11 000 Kč/měsíc.
- Pracující ženy:
 - Velikost populace: 150 000
 - Průměrný úvazek: 17 hodin týdně.
 - Průměrný preferovaný úvazek: 21 hodin týdně.

Výsledky: Ženy s dětmi 0-4

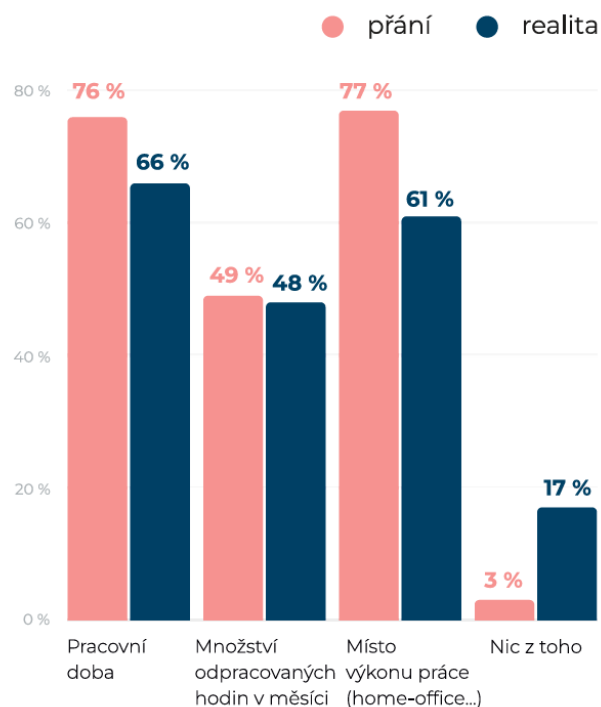
- Nepracující ženy:
 - Zapojení na trhu práce podle jejich preferencí by přineslo asi **9,108 mld. Kč ročně** na dani z příjmu a odvodech na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců a zaměstnavatelů.
- Pracující ženy:
 - Zvýšení odpracovaných hodin podle jejich preferencí by přineslo asi **1,231 mld. Kč ročně** na dani z příjmu a odvodech na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců a zaměstnavatelů.

Celkově by tedy přechod do situace, kdy **matky dětí do 4 let pracují na svůj preferovaný úvazek**, přinesl do veřejných rozpočtů asi **10 mld. Kč ročně**.

Závěr

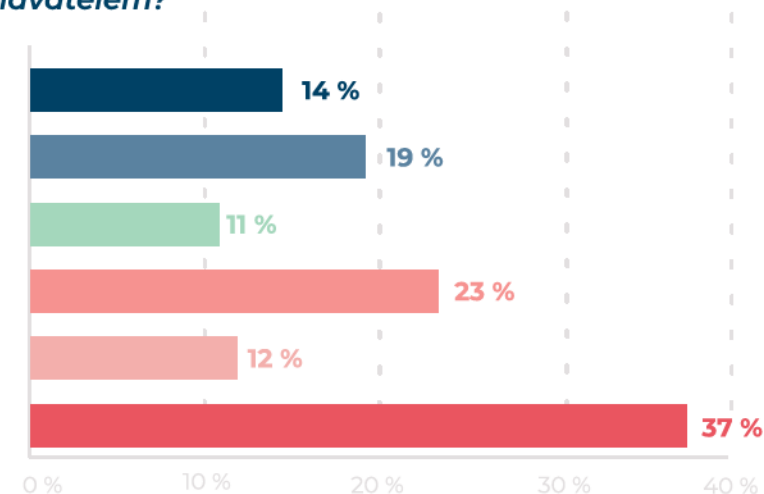
- České ženy s malými dětmi pracovat chtějí.
- Jejich preferované zapojení však vyžaduje flexibilitu, udržení kontaktu s prací či rozšíření možností péče o děti.

Grafika 4: Preferované formy flexibility
A je něco, co byste preferoval/a mít flexibilní?

Grafika 1: Komunikace se zaměstnavatelem*
Jste v kontaktu s vaším původním zaměstnavatelem?

Dostávám automaticky odesílané e-maily, zprávy.
Jsem osobně kontaktován/a zástupcem firmy (HR, přímý nadřízený atd.).
Já osobně kontaktuji zástupce firmy.
Pracuji pro ně.
Ještě jinak.
Nijak.

Zdroj: MUMDOO report z roku 2024 s názvem Flexibilní práce.
Dostupné online zde: <https://www.mumdoo.cz/report-flexibilni-prace>

S PODPOROU

**NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY**

**Financováno
Evropskou unií**
NextGenerationEU